

Úvodník

Vážené včelařky, vážení včelaři, čtete právě šesté číslo elektronického zpravodaje PSNV.

Pro prvočitatele jen zopakuji, že e-Věstník vydává Pracovní společnost nástavkových včelařů CZ, z. s. Jedná se o nepravidelný elektronický zpravodaj, který je zasílán členům PSNV do jejich emailových schránek obvykle cca jednou za měsíc. Vychází ve dvou podobách: v emailové, která je pouze textová a v grafické (DOPORUČUJEME), která je v souboru PDF a kde obvykle naleznete i fotografie aj. grafické prvky. Všechna dosud vydaná čísla e-Věstníku naleznete [na webu PSNV](#). Členové PSNV zde samozřejmě uvidí po přihlášení i čísla nevěřejná.

Letošní neobvyklá včelařská sezóna možná mnohým z Vás nadělala, či ještě nadělá starosti... Ať už se jedná o melecitózu, nebo přemnožení Kleštíka včeliho, či jiné. V tom prvním případě doporučuji prostudovat články ze starších čísel

Moderního včelaře: [“Je melecitóza neriešitelný problém?” \(Pavel Fišer, MV 2016/1/34\)](#), nebo “Včelařská chemie IX – melecitóza” (Miloš Kašpar, MV 2023/10/30) - toto číslo lze zakoupit [ZDE](#). V druhém případě doporučuji monitoring a včasné zásahy proti roztoči. S teorií i praxí Vám může dobře pomoci blížící se kurz monitoringu a tlumení varroózy, na nějž Vás zveme v pozvánkách.

V dalším obsahu e-Věstníku naleznete upozornění na novou stránku o sršni asijské na Facebooku, pozvánku do soutěže o nejlepší Med roku, číslo Moderního včelaře zdarma, reportáž z jednání na téma “zimní měl”, pozvánky na několik akcí, informace ohledně EU dotací a povídání o Lípách.

Přeji Vám úspěšné zvládnutí letošní sezóny a hodně zdraví Vám i Vaším včelkám.

Marek Konvičný

Aktuality

Novinky o sršni asijské přímo z Francie

facebook

Sršeň asijská jako nebezpečný predátor včel představuje pro Evropu velké riziko. Od roku 2023 se zatím našťestí jen ojedinele potvrdil její výskyt v České republice. Navíc byla potvrzena v naší blízkosti, v Německu, Rakousku a Maďarsku. Poprvé se vyskytla před 20 lety ve Francii, kde s ní proto mají včelaři největší zkušenosti.

Čerstvé francouzské poznatky související hlavně s likvidací sršně asijské nově naleznete na stránce Facebooku [Sršeň ázijský Info](#) mezinárodní koordinátorky projektu EU Dřív než bude pozdě, zaměřené na tento invazní hmyz, **Mgr. Heleny Prokové, Ph.D.**, kam je zasílá **Etienne Roumilhac**.

Redakce

Med roku 2024

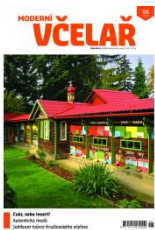
V letošním roce proběhne již desátý jubilejní ročník soutěže o **nejlepší med** z celého Česka. Soutěž bude tradičně doprovázena [výstavou soutěžních medů](#) s možností jejich degustace a doprovodným programem v podobě řízených degustací a [včelařskou konferencí](#). O samotných akcích Vás budeme ještě v budoucnu blíže informovat. Již teď si však můžete poznačit termín **12. až 13. října 2024** a téma konference „Léčba apiterapií“.

Vzorky medů do soutěže se nám už postupně scházejí a její kapacita není neomezená, proto neváhejte využít možnosti soutěžit se svým medem v této unikátní soutěži. Všichni účastníci soutěže získají mimo jiné také rozborů svých medů z akreditované laboratoře, osvědčení o účasti v soutěži a etikety – nálepky o účasti medu v soutěži.

Všechny podrobnosti k soutěži i možnost se do ní přihlásit naleznete na stránce www.medroku.cz.

Kancelář

Moderní včelař

Rada PSNV rozhodla nabídnout veřejnosti **ZDARMA** k prohlédnutí jedno číslo časopisu Moderní včelař. Jedná se o číslo 6 z roku 2023, jehož hlavní téma bylo **“Cukr, nebo invert?”**. Toto ukázkové číslo si stáhnete v PDF formátu přímo na stránkách časopisu:

www.modernivcelar.eu.

Zvolené téma ukázkového čísla je zajímavé i z pohledu blížící se části včelařské sezóny. Každopádně, pokud Vás náš časopis zaujme a ještě nejste jeho předplatitelé, můžete si zvolit a objednat některý druh předplatného (na 3, 6, či 12 vydání v papírové, nebo elektronické podobě, nebo jejich kombinaci).

Přehled i možnost objednání předplatného časopisu je [ZDE](#).

Redakce

Reportáže

V Nasavrkách proběhlo jednání na téma povinného vyšetření zimní měli

Na pozvání ministra *Marka Výborného* proběhlo v úterý 20. května 2024 jednání na téma povinného vyšetření zimní měli ve Včelařském vzdělávacím centru v Nasavrkách. K jednání byli pozváni zástupci vědecké obce, asi desítky včelařských spolků, Výzkumného ústavu včelařského, zemědělského výboru Poslanecké sněmovny, Státní veterinární

správy a samozřejmě také Ministerstva zemědělství coby svolavatele.

Zástupci státní správy přislíbili sestavení zápisu z jednání a tlumočili především postoj, že od schůzky očekávají návrhy, čím vyšetření zimní měli nahradit. Poté následovala vystoupení zástupců odborných institucí, kteří většinou zimní

vyšetření měli na základě vědeckých poznatků odmítali. Pouze zástupci Výzkumného ústavu včelařského v Dole metodu doporučili zachovat a snažili se pro ni najít jiný účel.

Následovala diskuse, ve které na úvod *MVDr. Miloslav Peroutka*, řadový člen předsednictva OO ČSV Benešov, odmítl všechny odborné výhrady, a vědecké články podporující odborný postoj označil jen vědou pro vědu. Výsledky projektu COLOSS zpochybnil s odkazem na ješitnost a nepoctivost včelařů. Poté se k problematice vyjádřila většina zástupců ostatních prizvaných spolků. Až na jednu výjimku všichni odmítali zimní měl jako nevypovídající a nadbytečné obtěžování včelařů. Jejich argumenty byly většinou logickými důsledky běžně známých faktů. Například, že takto nastavený systém nikterak nezmírnil 38 % úhynů v sezóně 2022 / 2023. Ve světě se tato metoda nikde jinde nepoužívá. Ve srovnání s okolními státy náš systém sběru zimní měli a následného léčení podle jejich výsledků nikterak nechrání před úhyny, míra úhynů není u nás nižší. Pouze *RNDr. Václav Švamberský*, zástupce spolku Mája, sice přiznal chybovost metody, ale rušit ji nechtěl. Doktor Peroutka na opakovaný dotaz na vědecké podklady pro stanovení

metodiky nařízeného jarního ošetření sdělil, že dosud užívaná hranice tří roztočů na včelstvo byla stanovena před čtyřiceti roky, a to pouze odhadem.

Přítomní zástupci vedení ČSV, předsedkyně *Mgr. Jarmila Machová* a tajemník *Ing. František Krejčí*. Až v samotném závěru bez možnosti případně jakkoli reagovat si vzal slovo tajemník ČSV a fungování metody plošného sběru zimní měli pochválil. Připustil, že někteří včelaři k ní sice mají výhrady, ale povinnost si plní a proto by byla škoda zaběhlý systém rušit.

V samotném závěru žádné rozhodnutí k diskutovanému tématu nepadlo a magistr Mlynář za MZe sdělil, že rozhodnutí je nyní na vedení Státní veterinární správy konkrétně doktoru Semerádovi. Po ukončení celého jednání představitelé vedení ČSV ještě rozproudili méně formální debaty s představiteli státního aparátu i některými zástupci vědecké obce. Škoda jen, že jejich další návrhy nemohly zaznít během oficiálního jednání.

Nezkrácená verze článku vyšla v [Moderním včelaři 7/2024](#) a můžete si ji přečíst [ZDE](#).

Petr Kellner

Pozvánky

Kurz monitoringu a tlumení varroózy 2024

V Blatné proběhne **13. července 2024** kurz, kde lektori *Ing. Petr Texl* a *Ing. Václav Novák* proberou **aktuální metody monitoringu** úrovně varroózy a **tlumení** (léčení) varroózy (zootechnické postupy, organické kyseliny, syntetické akaricidy atd.).

Tento jednodenní kurz je zaměřen na monitoring varroózy se zaměřením

na teorii a praktické ukázky současných metod monitoringu. Následovat budou ukázky aplikačních forem lehkých a syntetických akaricidů. Nezapomene se ani na zootechnická opatření tlumení varroózy, včetně přemetení na mezistěny.

Další detaily k akci a možnost přihlášení na ni je [ZDE](#).

Kancelář

LŠNV 2024 - Blatná - Speciál Medovina

Ve dnech **20. až 21. července 2024** proběhne v Blatné LŠNV (Letní škola nástavkového včelaření) – **Speciál Medovina** – Jak vyrobit nevařenou

medovinu, co je vše potřeba, jak probíhá kvasný proces, kritická místa výroby medoviny. Přednášet a vést studenty i prakticky budou odborníci na slovo vzatí - **Ing. Jaroslav Lstibůrek a Ing. Petr Texl.**

Kapacita školy je v tuto chvíli již bohužel naplněna, ale pokud byste měli zájem, můžete se zkusit přihlásit jako náhradníci. Další podrobnosti k akci a možnost přihlášení je [ZDE](#).

Kancelář

Chvála Medu 2024

Letošní už 20. ročník Chvály medu bude ve znamení setkávání a vzdělávání. Akce se také prezentuje jako neformální **setkání**

absolventů a příznivců **oboru Včelař** na Středním odborném učilišti Blatná a nejnovější informace o výskytu sršni asijské v České republice.

Chvála medu se koná v sobotu **3. srpna 2024** od 10 do 17 hodin na [Horním hradě u](#)

[Ostrova nad Ohří](#) (okres Karlovy Vary). Horní hrad, zvaný též Hauenštejn, zasazený do svahů Krušných hor, nabízí kromě prohlídky působivého areálu návštěvu obnoveného historického arboreta.

Program přednášek a další detaily naleznete [ZDE](#). Všechny srdečně zvou pořadatelé.

Redakce

Různé

Blíží se uzávěrka EU dotací

Pokud podáváte žádost o poskytnutí unijní dotace podle nařízení vlády č. 53/2023 Sb. blíží se termín pro podání žádosti se všemi přílohami. Podáváte-li žádost prostřednictvím ČSV, nebo spolku Mája, máte čas už jen do **15. července 2024** a musíte postupovat podle jimi

nastavených organizačních opatření a podmínek.

Ovšem od podzimu letošního roku existuje i alternativní možnost žádat individuálně přímo SZIF prostřednictvím jejich Portálu Farmáře. Zde si nejprve musíte zřídit registraci a poté můžete žádat o všemožné dotací tituly SZIF. Jedinou výjimku tvoří dotace včelařské jako je například I.D.

Nyní zde ale můžete žádat i o unijní dotace pro včelaře na pořízení hmotného majetku nebo racionalizaci kočování včelstev. Příručku najdete [ZDE](#). Veškerá komunikace ohledně žádosti se odehrává elektronicky, ale věcně se téměř neliší od postupu podání žádosti přes ČSV.

Navíc máte možnost podat žádost se všemi náležitostmi až do **31. července 2024**. Takže neváhejte, postavte se na vlastní nohy a podejte si žádost prostřednictvím Portálu farmáře SZIF.

Petr Kellner

Včelí pastva - lípy

Lípu jako strom známe jistě všichni. Jako svůj národní strom ji považují nejen Češi, ale i Slováci, Slovinci a Lotyši. Lípy jsou rozšířeny po celém mírném pásu severní polokoule v asi 30–40 druzích. U nás jsou původní jen 2 druhy: **lípa velkolistá** a **lípa malolistá** neboli **srdčitá** a tyto jsou i nejrozšířenější všude okolo nás. Další druhy, můžeme potkat obvykle v parcích, arboretech, intravilánech obcí atd., ve volné přírodě však jen zcela ojediněle.

Lípy mají mnoho využití, ať už co se týká výsadby, využití dřeva, či jejich květy jako lék. Pro nás včelaře však je zajímavá především jako dobrý zdroj včelí pastvy. Lipový med je i poměrně oblíbený mezi lidmi. Paradoxně však lidé mají raději med lipový ve směsi s medem z jiných zdrojů snůšky a takto nám jej včely i nejčastěji donesou. Byť lípa v něm díky svému silnému aroma často převládá.

Med opravdu čistě lipový je už vzácnější a nasbírat jej včely mohou spíše ve velké monokultuře lip. Takový med se pak zdá někomu až nepříjemný - hořký, škrábe v krku a má velmi intenzivní chuť i vůni. S takovým medem máte ideální šanci

zvítězit v soutěži [Med roku](#) v kategorii **Jednodruhové květové medy**.

Degustátor lipový med pozná podle silné charakteristické vůně (zdá se až trochu mátová, či citrusová) a chuti (intenzivní, lze cítit citrusy, mentol, kafr, či nezralé ořechy, hořkost). Barva při rozpoznávání není úplně vodítkem, právě proto, že lipový med často není úplně čistě lipový. Většinou se jedná o různé odstíny žluté barvy.

Co včelaři však často neví je, že lipový med je zpravidla kombinací nektaru a medovice z lípy. V době květu lip totiž na lípách tvoří medovici [Zdobnatka lipová](#) a včely pokud mohou, tak tu medovici preferují před nektarem z lip (ten má totiž nižší cukernatost). Na lípách lze nalézt také **Puklici lipovou**, ale ta je poměrně vzácná a jako producent medovice má menší význam. Lípy jsou také vydatným zdrojem kvalitního pylu, který včely přinášejí v jasně zelenavých rouskách (lípa srdčitá), či bledě žlutých rouskách (lípa velkolistá).

O lípách by se toho dalo napsat ještě mnoho zajímavého, další zajímavé informace dohledáte v odborné literatuře (např. knihy **Oldřicha Haragsima**). Přál bych si, aby každý včelař za svůj život zasadil a nechal vyrůst alespoň jednu lípu.

Marek Konvičný